

Úloha a použití tankových vojsk v soudobé válce podle západoněmec- kých názorů

V západoněmeckém vojenském tisku se dnes uplatňuje mnoho fašistických generálů a důstojníků v záloze, kteří jako vojenští dopisovatelé otevřeně ovlivňují vojskoteoretické myšlení v bundeswehru. Nesmí nás proto nikterak udivovat, že se objevují ve stále větším počtu „paměti“ a teoretické práce starých generálů a důstojníků, stejně jako bojové zkušenosti příslušníků tradičních spolků, a to nejčastěji právě z onoho období druhé světové války, kdy dosud trval mythus neporazitelnosti německé wehrmacht. V těchto pracích se komolí historické skutečnosti a zákonitě porážky fašistické wehrmacht se vysvětlují jako čirá náhoda.

Bonnský režim podporuje, aby tito „agilní“ autoři zaplavili západoněmecký knižní trh množstvím politických, historických a biografických knih o druhé světové válce. Tito „spisovatelé“ se cítí být povoláni k tomu, aby válečné zkušenosti německo-fašistické wehrmacht, které tak drazé získali, předali bundeswehru — agresivnímu nástroji západoněmeckého imperialismu — a tak přispěli svou hřívnou k uspěšení jeho pohotovosti k agresi. Nakladatelství v západním Německu, které vydalo knihu Heinze Guderiana „Tanky — útoči“, uvedlo v předmluvě zcela jednoznačně, že kniha je vydávána s tím cílem, aby „...přispěla k brzkému dosažení bojeschopnosti nových německých tankových vojsk“.

Z jakých důvodů se to děje? Maršál tankových vojsk sovětské armády P. Rotmistrov řekl k tomu velmi výstižně: „Všichni tito autoři usilují o to, aby očistili hitlerovskou wehrmacht, která se poskvřila nelidskými ukrutnostmi, vypěstovali v západoněmecké mládeži chuť k vojenské kariéře a vyvolali u všeho západoněmeckého obyvatelstva revanšistické nálady.“

Neříká kolem článku zabývat se blíže touto otázkou. Zaměříme se v dalším raději na názory některých západoněmeckých vojenských spisovatelů o úloze a použití tanků v moderní válce. Jako prameny nám přitom mohou sloužit tyto knihy:

— „Tanky útočí“ od generálplukovníka v záloze Heinze Guderiana, zemřelého v r. 1954, vydaná v Mnichově v r. 1956;

— „Tankové operace“ od generálplukovníka v záloze Hermanna Hotha, vydaná v Heidelbergu v r. 1956;

— „Taktika tanků“ od generálmajora Oskara Munzela (velitelství tankových vojsk bundeswehru), vydaná v Neckergmünd v r. 1959*);

— „Taktika v ruském tažení“ od podplukovníka bundeswehru Eike Middeldorfa, vydaná v Dortmundu v r. 1956;

— a řada prací dalších autorů, jakož i článků ve vojenském časopisu „Wehrkunde“.

Německo-fašistická tanková vojska ve druhé světové válce

Fašističtí vojenští odborníci začali již v říjnu 1933 formovat první tři tankové divize ve Weimaru, Würzburgu a v Berlíně. Krátce na to byly ve Španělsku nasazeny lehké a střední tanky, aby se přezkoušeli jejich „technický stav“.

Na základě vojenské literatury předválečných let (Fuller, Liddell Hart aj.) a zejména názorů „objevitele“ německé fašistické tankové zbraně, Guderiana, na téma „Rychlá vojska“, byly stanoveny následující zásady pro použití tankových vojsk:

„Zasazení tankových útvarů zaručuje rozhodující úspěch jedině tehdy, jsou-li použity soustředěně podle operačního замыслу.“

*) Generálplukovník Heinz Guderian byl jeden z nejznámějších vojenských teoretiků hitlerovské wehrmacht. V západním Německu jsou mu přisuzovány hlavní zásluhy o vybudování tankových vojsk, usměrňování jejich bojového použití a technického vývoje. Guderian měl velké zkušenosti z praktického realizování svých teoretických názorů.

Generálplukovník v záloze Hermann Hoth, který sloužil ještě v reichswehru, byl v hitlerovské wehrmacht velitelem 15. armádního sboru (1. 9. 1939), 3. tankové skupiny (podzim 1940), 17. armády (5. 10. 1941) a 4. tankové armády (1. 6. 1942).

Generálmajor Oskar Munzel byl v hitlerovské wehrmacht mezi jiným velitelem tankového učiliště ve Würzburgu (1943 a 1944) a velitelem 14. tankové divize. Od roku 1957 je poradcem pro tanková vojska bundeswehru. Munzel byl v přímém spojení se zemřelým Guderianem a v kruzích západoněmeckých militaristů platí za dobrého vojenského teoretika.

Tankové útvary musí být stále doprovázeny motorizovanými a podpůrnými zbraněmi, schopnými jízdy terénem.

Úspěchu tankových útvarů se může plně využít jedině tehdy, je-li k dispozici dostatečné množství motorizovaných útvarů pěchoty.

Se zřetelem na uvedené zásady byly zformovány a postaveny první tankové divize německé fašistické armády. Na popud Guderiana došlo v agresivní německo-fašistické wehrmacht — jako první kapitalistické armádě — k vytvoření tankových svazků a tankových armád. Tankové divize měly sehrát v koncepci bleskové války německo-fašistického vrchního velení rozhodující roli ve sraženích. Guderian, který velel v Polsku a Francii tankovému sboru a později tankové skupině (tankové armádě), pokoušel se v praxi uskutečnit rozhodující úlohu tankových vojsk.

Základem operačního zámyslu v operacích ve Francii roku 1940 bylo proniknout do hloubky sestavy nepřítele až k pobřeží, rozetnout jeho armádu na dvě části a postupně zničit. Přitom tanky byly soustředěny v úderné uskupení a působily k využití operačních úspěchů na hlavním směru uskupení vojsk.

Zvláštní význam přisuzují německo-fašističtí vojenští teoretikové součinnosti s ostatními druhy vojsk a druhy ozbrojených sil, zvláště s letectvem. Ukazuje se, že tento problém byl v německé fašistické armádě lépe vyřešen, než v ostatních kapitalistických armádách, ačkoli v praxi měl přesto velké nedostatky.

Úspěchy německé fašistické wehrmacht v Polsku, Francii a v počátečním období války proti mírumilovnému Sovětskému svazu měly ten důsledek, že se význam tanků začal přeceňovat. Toto přeceňování tanků dosáhlo svého vrcholu v létě 1941 a vyústilo v mytus o neporazitelnosti německých tankových divizí. Avšak protiútokem Sovětské armády u Moskvy tato teorie „blitzkriegu“ definitivně zkrachovala.

Německé fašistické vrchní velení zamýšlelo dosáhnout vítězství nad Sovětskou armádou soustředěnými operacemi. Přitom působily ve středu fronty polní armády (pěchota) a na křídlech tanky a motorizovaná pěchota, které měly za cíl nepřítele obklíčit.

Hlavní úder německých fašistických vojsk byl veden proti Moskvě — hlavnímu městu Sovětského svazu. Velení fašistické-

ho Německa zamýšlelo proniknout až k linii Astrachan—Archangelsk a porazit Sovětský svaz asi v 8 týdnech. Přitom byla podceňována životaschopnost socialistického společenského řádu a síla jeho ozbrojených sil.

Hoth k tomu píše, „že se zřetelem na válečnou situaci bylo politickou chybou napadnout Rusko, že proto všechno vojenské úsilí bylo již od počátku odsouzeno k nezdaru“. Uvádí, že německý fašismus hrubě a špatně zhodnotil politický a vojenský potenciál Sovětského svazu. Nelze se proto divit, že agresivní plány postrádaly jednotný záměr pro zasazení armád. Tankové svazky, ačkoli se jejich počet ve srovnání s tažením ve Francii zdvojnásobil, byly rozptýleny po celé frontě.

Již v letech 1939—1941, a později ještě ve větší míře se ukázalo, že v teoretických úvahách fašistických militaristů a v praxi zasazení tanků jsou velké nedostatky. Německo-fašistická armáda měla k dispozici příliš málo motorizované pěchoty a málo pohyblivého dělostřelectva. Tanky většinou samy prolomovaly postavení Sovětské armády a útočily zčásti dál. Přitom jim chyběly druhy vojsk, které by je sledovaly a mohly zajišťovat. Nepříteli bylo tím umožněno, aby vedl své protiútoky do odkrytých boků.

Jak píše Guderian, Hoth a Munzel, byly tanky příliš rychle pro pohyb nemotorizovaných svazků, s nimiž měly spolupracovat, a byly příliš často začleňovány do různých úderných uskupení, které plnily taktické úkoly a tím byla jejich operační volnost omezována. Často jim nebyly stanoveny jasné operační cíle a tak docházelo k zbytečnému opotřebování vozidel a velké spotřebě pohonných hmot během pochodů.

Německo-fašistické vrchní velení správně usoudilo, že doprovodné pěší a střelecké svazky mohou své úkoly splnit jen tehdy, když budou postupovat za tanky na lehce pancéřovaných terénních vozidlech při nejmenším stejnou rychlostí.

Od roku 1940 se v německo-fašistické wehrmacht začaly z pancéřovaných dopravních vozidel pro střelecké útvary tankové divize vyvíjet obrněné transportéry, jako bojová vozidla mechanizovaných vojsk. I když se dosud nedosáhlo plné průchodnosti vozidel terénem, přes to se zlepšila podstatně součinnost mezi střeleckými jednotkami a tanky. Pěchota na obrněných transportérech měla dobré pozorovací a palébné možnosti. Obrněné transportéry se neustále zlepšovaly a jejich počet se zvyšoval, takže tanky mohly bojovat v součin-

nosti s prapory pěchoty na obrněných vozidlech. Tyto prapory mohly při zasazení postupovat na vozidlech nebo z nich sesedly a útočily jako pěchota.

Od roku 1943 se tyto jednotky označovaly jako mechanizované. Později už nedošlo k žádným dalším změnám pokud jde o technický vývoj a taktické možnosti použití mechanizovaných jednotek. Je však zřejmé, že jakékoli nové taktické a technické poznatky nemohly již zabránit porážce a úplnému zničení fašistické armády.

Guderian píše o bojové činnosti roku 1944 toto: „Zatímco na Západě nepřátelé jen pomalu získávali území, šla situace na Východě ke katastrofě... Zasazování tankových divízi se omezovalo téměř jen na plnění tzv. »hasičských« úkolů“. Guderian tvrdí, že zejména klimatické a geografické podmínky Sovětského svazu a ztrácející se převaha v tancích (koncem roku 1942), zvláště od obklíčení a zničení 6. armády u Stalingradu, vedly ke ztrátě volnosti operačního manévru. Tím chce Guderian zastřít skutečné příčiny porážek fašistické wehrmacht, které spočívaly v sovětském státním a společenském zřízení, rostoucí materiálně technické převaze a v neposlední řadě v sovětském vojenském umění. Německo-fašistické vrchní velení se pokoušelo vyhnout se především ztrátám tankových a mechanizovaných jednotek a proto začalo vytvářet úderná uskupení. Kromě toho bylo v létě 1944 nařízeno postavit celkem 13 tankových brigád, které ovšem už nebyly zasazovány soustředěně, ale bylo jich používáno k doplnění potlučených tankových divízi.

V úderných uskupeních se spojovala hlavní úderná síla tankových divízi — tj. tanky — s ostatními pásovými motorovými vozidly (samohybnými děly, protitankovými děly), jakož i s motorizovanou pěchotou na pancéřových vozidlech (obrněných transportérech). Fašističtí militaristé si od toho slibovali, že se jim tím podaří dosáhnout větší pohyblivosti tankových divízi. S tanky se i nadále počítalo jako s hlavní údernou silou proti připraveným postavením nepřítele; měly provádět průlom nepřátelské obrany a za nimi měly následovat ostatní části divize. Úderná uskupení měla být zasazována k pronásledování nepřítele do velké hloubky.

Avšak během války k žádnému uspokojujícímu řešení nedošlo. Ujišťování Guderiana, pokud jde o tankovou zbraň, že „...nikdo nemůže tuto mohutnou údernou sílu zadržet“, bylo sovětským vojenským uměním skvěle vyvráceno.

Činnost tankových vojsk v příští válce

Němečtí militaristé se dnes snaží čerpat poučení z úspěchů a chyb druhé světové války, aby byli na novou agresi lépe připraveni.

Munzel například píše: „Prudké pronikání vpřed a velké úspěchy německých motorizovaných a mechanizovaných svazků zrodily v minulosti pojem „blitzkrieg“. Tento výraz, který se ve druhé světové válce vztahoval jen na rychlý pohyb a bleskové úspěchy, mohl by se v atomovém věku stát pravdou v pravém slova smyslu.“

Rovněž Hoth píše obdobně: „Nejpodstatnější rysy tankových operací — pohyblivost, rychlost, překvapivost, smělé velení — nabývají v atomové válce teprve svůj plný význam.“ Silné pancéřování chrání do značné míry osádky proti tlakové vlně a světelnému záření, jakož i proti pronikavé radiaci, je-li použito taktických atomových pum. Díky své průchodnosti terénem mohou se tankové útvary rychle pohybovat, soustřeďovat a opět rychle rozptylovat.

Mnoho militaristů se shodně vyjadřuje v tom smyslu, že tankové a motorizované divize by měly nést hlavní tíhu boje v operacích pozemních sil. Jsou mohutnou útočnou zbraní, údernou silou, která umožňuje využít neprodleně úderů jaderných zbraní. Ovšem je třeba počítat s jejich velkými ztrátami a proto mají být zasazovány ve větším počtu. Aby se co nejvíce omezily ztráty, je třeba sestavu členit do hloubky a vyhybat se pokud možno soustřeďování, jakož i změnám v organizaci pochodové sestavy. Tanková vojska mají být podle názorů západoněmeckých militaristů rovněž i v budoucnu „rozhodující silou v boji“. Soustředěné zasazení tankových vojsk v součinnosti s ostatními druhy vojsk zaručuje podle Hotha největší úspěch. Hoth doslova píše: „Tankové armády se zasazují tam, kde se má dosáhnout rozhodnutí v útoku a ne tedy na podružných směrech a k vedlejším cílům. Jejich rozptýlení na široké frontě vede k tříštění sil.“ Všichni uvedení autoři se shodují v tom, že tankových svazků se má využívat k odvážným operacím. Překvapivými údery do hloubky sestavy nepřítele a proti jeho slabým místům (boky, týl, styky) se může dosáhnout největšího úspěchu — obchvatu a obklíčení nepřítele — a zničení jeho sil a prostředků

Čím více sil bude přitom zasazeno, tím hlubší může být obchvat a tím více nepřátelských vojsk může být z týlu odříznuto a zničeno.

Při přípravě bojové činnosti je třeba stále zabezpečovat prvek překvapení, protože se tím zvyšují vyhlídky na úspěch. Nepřítel má být překvapen vysokou pohyblivostí tanků, aby došlo k desor-ganizaci jeho obrany a všechna obranná opatření jeho velení a vojsk byla k ničemu. To znamená, že je neúčinnější vést překvapivý tankový úder na nepřítele v pohybu. Čelní úder proti bránícímu se nepříteli západoněmečtí militaristé zavrhnou, protože přitom utrpí tanky velké ztráty v důsledku protitankové obrany. Aby bylo dosaženo překvapení, je možno využít těžko schůdného terénu, což má ovšem své meze vzhledem k podmínkám půdy.

Soudobý boj se bude vyznačovat neujasněnými situacemi, kdy bude často docházet třeba i během hodiny ke změnám druhu bojové činnosti. Tanková vojska budou mít přitom primát před ostatními druhy vojsk pozemních sil, protože manévrová válka vyžaduje široké používání tanků. Tanky mají provádět soustředěné a pádné údery do hloubky sestavy nepřítele a rozbít systém jeho postavení. Přitom je nutno počítat s rychlými změnami druhů bojové činnosti na taktickém i operačním stupni. Tímto požadavkem se má řídit celá sestava, organizace a vedení boje tanků.

Někteří západoněmečtí militaristé tvrdí — v souladu se svými agresivními plány — že při útoku za používání zbraní hromadného ničení by se měly poznovu provádět „tankové raidy“.* Vzhledem k použití raketových a jaderných zbraní by se proti raidům německo-fašistických tankových vojsk prováděných ve druhé světové válce změnilo např. jejich složení a vyzbrojení, avšak nejdůležitější zásady by zůstaly. Munzel k tomu píše, že „...nejdůležitější zásady jsou tyto: překvapivý úder do sestavy nepřítele, tam kde je to možné, rychlá zteč, když je to nutné a neprodlené využití vlastních úspěchů nebo slabin nepřítele“.

Pravděpodobné vývojové tendence tankových svazků bundeswehru

Podívejme se ještě jednou na některé názory západoněmeckých militaristů o tom, jaké těžkosti se vyskytovaly v druhé světové válce pokud jde o tankové divize, když působily v úderných uskupeních. I přes některé dílčí úspěchy se ukázalo, že složené tankové divize neodpovídá vždy struk-

tuře a úkolům úderných uskupení. Vyplývaly z toho následující nevýhody: Mohutná úderná síla tanků nebyla využita, protože každá bojová skupina bojovala samostatně a velitel divize na vedení boje neměl vliv. Velitelé úderných skupin a jejich štáby se málo vyznali v řízení smíšených jednotek a kromě toho neměli k dispozici potřebné spojovací prostředky. Uvnitř úderných skupin nebyla dostatečná součinnost, protože tanky ve snaze využít počátečního úspěchu pronikaly kupředu. To zpravidla znamenalo, že ostatní části úderného uskupení bojovaly bez podpory tanků a ztratily spojení s údernou silou divize. Naproti tomu pro tanky se vytvářely složité situace, bylo přerušeno zásobování municí a pohonnými hmotami a utrpěly mnohem větší ztráty.

Hoth v tomto smyslu píše ve „Wehrkunde“, čís. 12/1959, že soustředění tanků a ostatních pásových vozidel pod jedním velením je neúčinnějším prostředkem k dosažení velkých úspěchů.

Ve velení bundeswehru tento poznatek dále rozvinuli a přihlíželi k němu při organizování „brigády pro vedení atomové války“.

V západoněmeckém vojenském tisku se v tomto smyslu psalo, že členění západoněmeckých NATO-divizí na brigády — proti tankové divizi v druhé světové válce s více méně improvizovaným členěním na úderné skupiny — má podstatné výhody. Má pevný velící štáb a možnost plánovitě procvičovat neustálou součinnost všech druhů zbraní uvnitř brigády. Západoněmečtí militaristé se domnívají, že v žádném případě nelze pomýšlet na nějaké „vzkříšení“ tankové divize z druhé světové války, protože její složení již dávno není ideální. Reorganizace provedená v současné době, podle níž se divize skládají z více brigád, odpovídá v nejvyšší míře podmínkám vedení války s jadernými zbraněmi. Čím obratnější budou tanky zasazeny, tím rychleji dostihnou nepřítele — což je i základním důvodem reorganizace — a tím také budou více chráněny proti úderům atomových zbraní nepřítele.

Západoněmečtí militaristé poukazují však na to, že od druhé světové války se ve všech větších armádách protitankové zbraně značně rozšířily a zdokonalily a že při útoku tanků v každém případě dojde nevyhnutelně ke ztrátám. Ztráty tanků budou největší tam, kde útočník postupuje jen malými tankovými jednotkami — rotami a

*) raid (angl.): přepad, překvapivý útok, napadení.

prapory, protože se protitanková obrana nepřítele může soustředit na tyto jednotky. Je účelné zasadit tanky „masově“, v sestavě členěné do hloubky. Západoněmečtí militaristé se domnívají, že tak nepřátelskou protitankovou obranu překonají. Tyto názory na „masové“ zasazení tanků stojí za uvážení, protože v západoněmeckém militaristickém tisku se v souvislosti s tím věnuje pozornost zásadní otázce, která není ještě definitivně vyřešena. Zní asi takto: Má bundeswehr dosti tanků a je učlenění tanků v divizi účelné?

V časopisu „Wehrkunde“ se jeden důstojník bundeswehru doslova vyjadřuje následovně. „Ne všechno, co je nové, je i pokrokové. Základní elementy války byly vždycky tytéž. Je nesporné, že zvýšená palebná síla vyžaduje také více pohybu. To však není důvodem, aby se v armádě oslabovala nejsilnější úderná zbraň, což se nepochybně stane, budou-li tanky rozděleny podle nově vytvořených divizí 59.

V pozadí těchto názorů jsou snahy zesílit tanková vojska — jako údernou sílu bundeswehru. Je nesporné, že přitom má významný vliv teorie bleskové války západoněmeckých militaristů a teorie o primátu tankových vojsk v pozemních silách. Úkolem článku však není prozkoumávat obšírně tyto tendence.

Přejdeme nyní k další velmi diskutované otázce: Je tanková brigáda, která má „jen“ dva tankové prapory, schopna samostatné útočit? Západoněmecké služební předpisy stanoví, že nasazení tankové brigády má být prováděno po sledech vlnovitě. Tím se mají jednak snížit ztráty a jednak se má dosáhnout pronikavého úspěchu v hloubce nepřátelské obrany. Oba útočící tankové prapory učené do hloubky mají při tom odvázně pronikat do postavení dalekonosných zbraní nepřítele, aby tím byly sníženy ztráty motorizované pěchoty. Prapor motorizované pěchoty tankové brigády má umlčet těžké zbraně nepřítele v hloubce jeho obrany až do příchodu dalších praporů motorizované pěchoty ostatních brigád.

Hoth se domnívá, že je velmi problematické, aby dva tankové prapory v rámci jedné tankové brigády mohly plnit tak náročné úkoly. Poukazuje na to, že hlubokým úderům předchází po celé dny trvající boje, které se neobjedou bez ztráty sil a prostředků. V časopise „Wehrkunde“ píše Hoth doslova toto: „Jisté však je, že oba tankové prapory a prapor motorizované pě-

choty tankové brigády nestačí k tomu, aby vlom rozšířily v průlom. K tomu je potřeba větší síly.“

Obdobně by to bylo v obraně, kde by musely být v hloubce soustředěny silné tankové jednotky, které mají neprodleně vrhnout zpět vlomivšího se nepřítele. Z toho vyplývá, že jedině takový svazek, který je v tancích silnější než dřívější tanková divize, může zasazovat rozhodující údery v jakémkoli druhu boje.

Tanková divize může být života schopná jen jako pevně stmelенý svazek. Někteří militaristé odmítají, aby divize byla složena jako „stavebnice“, protože by to znamenalo konec tankové divize. Jednotné a účelné řízení podřízených nebo přidělených útvarů tankové divize by přitom nebylo možné. Hoth píše v časopise „Wehrkunde“: „Kdo zná válku, ten ví, jak je to zdoluhavé vyjmout z organicky složeného svazku nějakou jednotku a jak nerada bojuje pod cizím velením. Tankové divize se nedají improvizovat.“

Jsou otavřené vyslovovány obavy, že plánované tankové divize by nebyly s to realizovat cíle německého imperialismu a militarismu. Bundeswehr má kromě tankové divize ještě tanky v brigádě motorizované pěchoty, avšak jednotlivé tankové brigády jsou „příliš slabé“ v tancích, aby mohly dosáhnout rozhodných úspěchů. Inspektor branné moci Röttinger, starý militarista, řekl při hodnocení „učebního a zkušebního cvičení 1958“: „Bylo by si možno jen přát, aby se v průběhu výstavby bundeswehru koncentrovaly další tankové brigády v tankové divizi.“ Agilní „vojenští spisovatelé“ tomu přizvukují, opírajíce se o své válečné zkušenosti.

Časopis „Wehrkunde“ soustředil několik názorů západoněmeckých militaristů a publikoval je jako „Návrhy na učlenění tankových vojsk“ v bundeswehru. Říká se v něm:

1. Není vhodné provádět rozdělování tankové divize od případu k případu.

2. Namísto mechanizovaných divizí se mají stavět další tankové divize tím způsobem, že se budou koncentrovat tankové brigády, které jsou k dispozici.

3. Je účelné jednotlivé tankové prapory vyjmout z mechanizovaných brigád k vytvoření dalších tankových brigád.

Bundeswehr určený a připravený pro novou bleskovou válku, představuje dnes již hlavní kontingent pozemních sil NATO v západní Evropě. Tato militaristická síla

vyzbrojovaná jadernými zbraněmi, má v čele agresivní a revanšistické fašistické generály. Znamý fašistický generál Heusinger prohlašuje toto: „Zkušenosti minulosti by měly být ukazatelem cesty do budoucnosti.“

Tím se bez obalu říká, že je třeba navázat na koncepci „Blitzkriegu“, která v mi-

nulosti tak žalostně proslula a že se vkládají naděje do úspěšného pokračování tohoto úsilí i v budoucnu.

Tyto plány však ztroskotají na stále rostoucí síle socialistického tábora a všech mírumilovných lidí.

(Major M. G ö b e l, Militärwesen 6/60)

VOJENSKÁ MYSL — vojenský teoretický časopis. Vychází šestkrát ročně. Vydává MNO-Redakce vojenských odborných časopisů ve Vydavatelství časopisů MNO.

Řídí Jan S ý k o r a. Redaktor časopisu Alois C h l á d e k.

Redakční rada: Václav V í t a n o v s k ý (předseda), Pavel Derbal, Ladislav Hálek, Josef Jindra, Zdeněk Kamenický, Jiří Kavena, Ladislav Kováč, doc. Jaroslav Mašek, Josef Průša, Genadij Sázavský, Josef Slabý, Ladislav Soukal.

Redakce a administrace Praha 2, Vladislavova 26. Telefon 091-2293; 2613; 234356-8. Tiskne Naše vojsko, n. p., Praha.